

Regnskab for Historisk Samfund for Odense og Assens Amter 1916.

Indtægt.

Beholdning fra forrige Aar	194 Kr. 80 Øre
Medlemsbidrag pr. 1916 for 472 Medlem- mer à 2 Kr.	944 — > —
Medlemsbidrag pr. 1916 for 14 Medl. à 1 Kr.	14 — > —
— — 4 — - 5 —	20 — > —
— — 1 — -10 —	10 — > —
— een Gang for alle 5 — -40 —	200 — > —
Kommissionssalg af Aarbøger	34 — 50 —
Salg af gamle Aarbøger	199 — > —
Statstilskud for Finansaaret 1916—1917 ..	200 — > —
Tilskud fra Fyens Stifts patr. Selskab ...	25 — > —
Tilskud fra Assens Amtsraad.....	25 — > —
Tilskud fra Hr. Forlagsboghandler Milo, Odense	25 — > —
Indvundne Renter	12 — 28 —
Summa Indtægt.	1903 Kr. 58 Øre

Balance...1903 Kr. 58 Øre

Udgift.

Udgifter ved Udgivelsen af Aarsskriftet (800 Eksemplarer)	906 Kr. 34 Øre
Afdrag paa Mindeskrift om Sognepræst de Thurah.....	400 — > —
Fragt af Aarbøger.....	1 — 90 —
Medlemsbidrag til Dansk historisk Fælles- forening for Aarene 1916 og 1917.....	25 — > —
Udbetalte Forfatterhonorarer.....	188 — 45 —
Bidrag til Foredragsholdere og Møder ...	84 — > —
Trykning af Cirkulære m. m.	16 — 23 —
Portoudlæg m. m. for Skriftudvalget	16 — 50 —
Clichéer til Aarbogen	12 — 25 —
1 Krans til afdøde Pastor Møller, Kærum	8 — > —
Leje af Lokale ved Generalforsamling den 12. Februar 1916	12 — > —

Summa Udgift...1670 Kr. 67 Øre

Beholdning den 1. Januar 1917..... 232 — 91 —

Balance...1903 Kr. 58 Øre

Søndergaard i Marts 1917.

Lykke-Meyer,
Kasserer.

Nærværende Regnskab er af Undertegnede af Generalforsamlingen valgte Revisorer gennemgaaet og intet fundet at bemærke. Tilhørende Bilag og Kassebeholdningen er os forevist.

p. T. Aarup den 3. Marts 1917.

H. Christoffersen

N. M. Madsen

Tillæg til Medlemsliste.

Odense Købstad.

Harriet, Brendstrup, Frk., Patent-Bureau, Kongensgade 31.
 Jørgensen, Carolinekilde.
 Lastrup, Frue, Langelinie 13.
 Lomborg, Fotograf, Kongensgade 21 b.
 Mikkelsen, Apotheker, Svaneapotheket.
 Mortensen, Th., Kontormedhjælper, »Fyns Tidende«.
 Mørus, Konsul.
 Møller, C. E., Sten- og Billedhugger, Søndergade 4.
 Neergaard, J. P. de, Apotheker.
 Pedersen, L., Tegnelærer, Pjentedamsg. 29.

Odense Herred.

Dalum Sogn.

Bay-Olsen, Pastor emer., Villa »Ejersmilde«, Fruens Bøge.
 Bech, N., Forsøgsleder, Skovbryn, Hjaltese.

Sanderum Sogn.

Rasmussen, C., Plovfabrikken, »Sanderum«, Fruens Bøge.

Brendekilde og Bellinge Sogne.

Brendekilde og Bellinge Sogneraad.

Brylle Sogn.

Hansen, Peder, Gmd., Brylle Mark.

Vissenbjerg Sogn.

Jørgensen, Rasm., Gmd., Skalbbjerg.

Bjerger Herred.

Rynkeby og Revninge Sogne.

Andreasen, Karen, Frøken, Tornegaard, Revninge St.
 Hansen, Niels, Gmd., Voldgaard, Revninge.
 Johansen, Hans, Gmd., Revninge.
 Johansen, Kristen, Gmd., Jershave, Revninge.
 Larsen, K., Kreaturhandler, Revninge.
 Nielsen, Martin, Gmd., Revninge
 Rasmussen, Henrik, Forpagter, Krogsris, Revninge.

Rasmussen, Joh., Gmd., Postgaarden, Revninge.
 Rasmussen, Niels Kr., Gmd., Søborggaard, Revninge.
 Rasmussen, Rasm., Gmd., Revninge.
 Steen, Lærer, Revninge.

Mesinge Sogn.

Nielsen, H., Gmd. og Sognefgd., Mesinge.

Aasum Herred.

Rønninge-Rolfsted Sogn.

Larsen, H. Chr., Journalist, Skallerød, Langeskov.

Nørre Lyndelse Sogn.

Aabjerg, Jens Kr., Maler, Nørre Lyndelse, Aarslev.

Lunde Herred.

Allesø og Næsbyhovedbroby Sogne.

Andersen, H. J., Propr., Søhus, Næsby.

Skam Herred.

Klinte og Grindløse Sogne.

Andersen, Joh., Hmd., Klinte, Jullerup.

Skovby Herred.

Haarslev Sogn.

Eriksen, Lars, Gmd., Haarslev, Gamby.
 Stenbjørn, Godsejer, Rugaard, Gamby.

Søndersø Sogn.

Hansen, J., Proprietær, Dallund, Odense.

Assens.

Bang, Claus, Proprietær, Liltofte.
 Crona, Frue, Stranden 34.
 Ebell, Mads, Bogholder.
 Iversen, Partikulier.
 Jensen, Mads Chr., Proprietær, Blangstrupgaard, Assens.
 Jørgensen, Læge.

Larsen, Mads, Barløsegaard, Assens.
 Madsen, Ras. J., Gmd., Mygind, Assens.
 Mortensen, M., Tandtekniker.
 Nielsen, Niels Peder, Gmd., Mygindgd.
 Pedersen, P. C., Snedker, Bækager.
 Petersen, Sparekassebogholder.
 Rosted, Redaktør.
 Storm, Frue.
 Thorkelsen, A. J., Thurup, Assens.
 Wagner, Landpost.

Baag Herred.

Kjærum Sogn.

Hansen, H., Pastor em., Ebberup, Assens.

Sandager og Holevad Sogne.

Buch, H., Proprietær, Orelund, Sandager, Assens.

Buch, Kr., Gmd., Sandager.

Tanderup Sogn.

Pedersen, Johan, Gmd., Nakke, Tandrup.

Skydebjerg og Orte Sogne.

Bang, Chr., Forpagter, Frøbjerg, Aarup.

Møller, Lars, Gmd., Frøbjerg.

Møller, R., Gmd., Frøbjerg.

Køng Sogn.

Buhl, K., Proprietær, Bæhrholm, Glamsbjerg.

Hansen, B. C., Gmd., Køng.

Flemløse Sogn.

Andersen, P., Gmd., Flemløse.

Christensen, Lars, Gmd., Voldtofte.

Eriksen, Lærer, Flemløse.

Hansen, Hans, Gmd., Voldtofte.

Hansen, Hans Jørg., Gmd., Voldtofte.

Jensen, Sofie, Lærerinde, Snave Skole, Flemløse.

Jørgensen, Hans, Gmd., Ellerup Have.

Jørgensen, Jørg. F., Boelsmd., Holte.

Madsen, H., Gmd., Dreslette.

Nielsen, P., Købmand, Flemløse.

Pedersen, Hans Kr., Gmd., Dreslette.

Petersen, Julius, Fabrikant, Voldtofte.

Petersen, Lars, Gmd., Voldtofte.

Rasmussen, Hans, Gmd., Voldtofte.

Rasmussen, Lars, Gmd., Flemløse.

Rasmussen, Rasm., Gmd., Flemløse.

Sørensen, Mads, Gmd., Grønbjerg.

Dreslette Sogn.

Andersen, A. M., Korporalsgd., Ebberup.

Buhl, Proprietær, Nordby.

Henningsen, A., Gmd., Nordby.

Henningsen, Henning, Installat., Ebberup.

Pedersen, Jens, Gmd., Drudegaard.

Simonsen, A., Enke, Sønderby Bjerg.

Vends Herred.

Brænderup Sogn.

Rasmussen, Anna, Kærby, Brænderup.

Gelsted og Rørup Sogne.

Buch Nielsen, H., Gmd., Aalsbo, Gelsted.

Boch, A. Gmd., Aalsbo.

Hansen Hougaard, Proprietær, Aalsbo.

Hansen, P. C., Proprietær, Hovgaard.

Jensen, Hans, Husmd., Aalsbo Skovlund.

Knudsen, Th., Pastor, Gelsted.

Larsen, Laur., Landmd., Aalsbo Skovlund.

Nielsen, Gertrud, Frk., Aalsbo Skovlund.

Rasmussen, Sognefoged, Gartner, Aarup.

Balslev og Ejby Sogne.

Tolderlund Hansen, L., Provst, Balslev.

Ejby.

Nørre Aaby og Indslev Sogne.

Schousbo, Pastor, Nørre Aaby.

Svendborg Amt.

Larsen, Rasm., Gmd., Engholm, Ryslinge.

Jørgensen, Dyrklæge, Aarslev.

København.

Grønvald, Fr., Direktør, Kongens Tværgade 8, København.

Sjællands Stift.

Barfod, Birkedal, Pastor emer., Vildbækvej 1, Fredborg, Køge.

Viborg Stift.

Schmidt, Sagf., Skjörping, Skjörping S.

Ribe Stift.

Jeppesen, Marius, Kontrolassistent, Vestergade 1, Vamdrup, Vamdrup.

Rettelse.

S. 16, 12. Lin. fra neden: »Føns Præstegaard« rettes til »Føns Kirkegaard«.

Lunde H.

Skam H.

Aasum H.

Baag H.

Navne paa Bestyrelsens Medlemmer.

Sognefoged *Rasm. Jørgensen*, Tarup pr. Odense.

Redaktør *Høi-Jensen*, »Odense Avis«, Odense.

Højskoleforstander *R. Nielsen*, Sørslev, Jullerup.

Gmd. *Rasm. J. Jensen*, Sandager Næs, Assens.

Apotheker *Helm*, Middelfart.

Pastor *Wested*, Stenløse, St. Clemens.

Sagfører *Theill*, Bogense.

Murermester *Meyer*, Kerteminde.

Hofjægermester *Hofman Bang*, Hofmangave, Otterup.

Lærer *Elling*, Søndersø, Odense.

Lærer *Jørgen Nielsen*, Nr. Lyndelse, Aarslev, Sekretær.

Skovrider *Lykke-Meyer*, Søndergaard, Aarup, Kasserer.

Proprietær *F. Hjort*, Baagegaard, Tommerup, Formand.

Tillige i
Skrift-
udvalget.

Fyens Stifts
Læseforening

Bjerge H.

Skovby H.

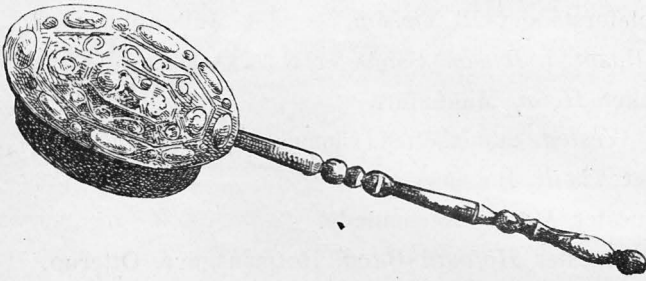
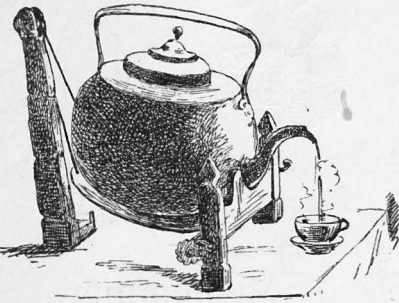

Vends H.

Odense H.

Indledning.

Historisk Samfund for Odense og Assens Amter

blev som bekendt stiftet i Efteraaret 1912 af 13 Mænd, som tillige dannede den første Bestyrelse, og hvis Navne staar anført paa det første Blad i 1. Hefte af Aarbogen.

Der var forud gjort flere forgæves Forsøg paa at faa stiftet en saadan Forening, men det mislykkedes stadigt, mærkværdigt nok, da den Sag, for hvilken »Historisk Samfund« skulde arbejde, havde vist sig at slaa særdeles godt an i alle de andre Amter, hvor den forud var i god Gænge. Det maa derfor med Rette siges, at det var mere end modigt af de 13 Mænd at begynde paa Arbejdet under saa ubetydelig en Tilslutning og uden en Øre i Kassen, men oven i Købet med Gæld til Startningen.

Det skulde imidlertid snart vise sig, at Sagen havde mange Venner, saa Medlemsantallet steg betydeligt fra Uge til Uge, saaledes at vi nu staar med en Styrke paa over 600 Medlemmer. Dette er ogsaa en Betingelse for, at der kan komme noget virkelig godt Resultat ud af Virksomheden, og Bestyrelsen tør maaske nu vente, at de mange Medlemmer vil være behjælpelig med at skaffe yderligere Tilgang af interesserede Mennesker; ingen maa svingte i dette Arbejde, thi der *kan alle være med*: Desuden vilde Skriftudvalget ogsaa gerne have alle med i Arbejdet for at fremskaffe brugeligt Stof til Aarbogen; dette er ikke saa let en Sag, som skaffe Tilgang af Medlemmer, men saa meget mere er det en Nødvendighed, at alle, som kan yde noget eller blot give Anvisning paa noget, ogsaa virkelig gør Alvor deraf.

Foruden de mange Opgaver, der alt er peget paa i det nu afsluttede Bind af vor Aarbog, kan her ogsaa peges paa en Sag,

der utvivlsomt vil være af saare stor Betydning baade i kulturel Henseende og for Slægtshistorien, ligesom det vil bidrage til Sammenhold i de enkelte Familier. Jeg tænker i denne Forbindelse paa Bevaring af de mange gamle Møbler og Bohave, Husgeraad og Redskaber, Smykker og Pretiosa, Messing, Kobber, Sølv, Guld, Perler og ædle Stene m. m. Der er i næsten hvert eneste Hjem en eller flere saadanne gamle Ting, som er nedarvede fra forlængst hedenfarne Slægter og ofte bærer Inskriptioner, der kan bidrage til at udrede Slægtskabet indbyrdes og næsten altid fremtræder indhyllet i en eller anden gammel Tradition eller Familiesagn, som ved nærmere Undersøgelse og Afpudsning kan vise sig at være den rene historiske Virkelighed. Saadanne gamle Ting maa ikke, hverken for lidt eller meget, komme ud af Familiens Eje. I saa Henseende er der nemlig en vis Fare paa Færde, og derfor er det nødvendigt at raabe Vagten til Gevær! — I disse Krigstider er der nemlig opstaaet en Mængde »Gullaschbaroner« baade her hjemme og i Udlandet, som har baade Vilje og Evne til at kunne skaffe sig alt, hvad Hjertet begærer, for saa meget som muligt at efterligne det gamle Aristokrati; men i den Henseende er det jo en Nødvendighed ogsaa at kunne blære sig med de højst fornødne Antikviteter, der just kan sætte den stærkt paakrævede gamle Glassur paa det saa hurtig erhvervede nye, fine Hjem. Men for at kunne sætte sig i Besiddelse af saadanne gamle Ting vil man høre dem byde svimlende Priser for de gamle Familiestykker, der i Gullaschbaronens Hjem kun kan blive et Nummer mere til at prale med, hvorimod Genstanden med sin ældgamle Tradition og Historie i den Slægt, hvor den hører hjemme, muligvis kan blive til Velsignelse paa en eller anden Maade, endog for flere Generationer, og altid vil staa som et talende Vidnesbyrd om Pietet og Troskab mod de henfarne Slægter og deres Efterladenskaber.

Museerne er udmærkede til Opbevaring af saadanne gamle Sager, men vel at mærke først, naar de har udtjent i Familien, hvor de hører hjemme. Naar den er uddød eller Antikviteterne staa i Fare for at tilintetgøres, saa kan de vandre til Museet og der gøre deres sidste Tjeneste. Men saa længe der endnu er Liv og Forstaaelse i Slægten og Øje for, hvilken »Tryllelampe« der gemmes i hvert et saadant gammelt Husgeraad eller Smykke, saa har Antikviteterne endnu en stor Gerning at gøre i den Familie, hvor de hører hjemme.

For at nævne en ganske enkelt lille Ting, en Ubetydelighed — **et Signet** — som nu staar i stor Fare for at forsvinde fra Hjemmene, ogsaa fordi Kulturen er saa fremskreden, at bogstavelig alle kan skrive, om ikke andet saa dog deres eget Navn. Men det har ikke alle Dage været saaledes; der har været Tider, hvor man i Almindelighed ikke kunde skrive og næppe engang sit Navn. Dette behøvedes heller ikke, thi man kunde da stadfæste en indgaaet Forpligtelse ved under Dokumentet at aftrykke sit *Bomærke* eller *Vaaben*, hvad man nu havde, og disse Mærker var ofte særdeles talende med Hensyn til at nævne Navnet paa vedkommende eller hans Forbogstaver eller i alle Tilfælde et eller andet Mærke, der igen fortalte, hvilken Familie vedkommende hørte til. Nu bruger man jo næsten aldrig Signeter og da kun til at sammenholde Breve og Pakker.

Hvor der endnu findes saadanne gamle Person- eller Familie-signeter med Bomærke eller Vaaben, der bør man bevare dem, thi ofte kan netop et saadant være den eneste Hjælp, hvorved man kan bestemme, til hvilken Slægt vedkommende Ejer henhørte. Disse Signeter har derfor praktisk Betydning endnu, om end ikke paa samme Maade som oprindelig.

Nedenfor vil man se anført enkelte Eksemplarer paa borgerlige Bomærker og Vaaben.

Clichéerne med de nordfynske Herredsvaabene og de gamle Husgeraadsgenstande er velvilligt laant til Aarbogen af Gyldendalske Boghandel, for hvilken Velvilje »Historisk Samfund« er Tak skyldig.

Paa Grund af forskellige Forsinkelser blev Generalforsamlingen først afholdt den 6. Marts. Denne var kun meget svagt besøgt, men der udviklede sig en lang Forhandling om, hvor man helst skulde anbringe Mindestenen for *Historikeren Vedel Simonsen*. Derefter holdt Skolebestyrer H. Rasmussen et interessant Foredrag om *Livet i en nordfynsk Landsby* i Midten af forrige Aarhundrede, og senere holdt Formanden for »Dansk Numismatisk Forening«, Fuldmægtig i Ministeriet Vilcke, et populært Foredrag om *Dansk Møntvæsen gennem Tiderne*.

En lille Samling gamle Mønter var udstillet.

Da Deltagelsen i denne Generalforsamling var saa lille og Afstemningerne endnu mindre, fandt Bestyrelsen, at Vejledningen, som her gaves, ikke var noget fyldigt Udtryk at arbejde efter. Den vedtog derefter at lade afholde en ekstraordinær Generalfor-

samling den 6. November med det ene Punkt paa Dagsordenen: »Hvor skal Mindestenen for Vedel Simonsen anbringes«, og udsendte skriftlig Indbydelse til alle Medlemmer. Der mødte ogsaa en ret anselig Forsamling, og Stemningen var langt overvejende for at sætte Mindestenen ved Elvedgaard. Efter Generalforsamlingens Slutning meddelte Formanden nogle nye Oplysninger om de *gamle Stednavne*, der er fremkommen i »Aarbogen for Nordisk Oldkyndighed«. Skolebestyrer H. Rasmussen henstillede til »Hist. Samf.« at søge oplyst, hvor det Hus laa i Birkende, som *Hans Tausen* er født i, og om Stedet kan findes, da at lade rejse en Mindesten paa Pladsen nu 400 Aar efter Reformationen.

Bestyrelsen har senere nedsat et Udvalg til at arbejde videre for Sagen, ligesom et andet Udvalg fortsætter Arbejdet med Mindestenen ved Elvedgaard.

Efter Indbydelse af 30 navngivne Mænd i Vestfyen afholdtes et historisk Møde i Ebberup den 4. December, hvor Pastor emer. H. Hansen talte om »*en gammel Baag Herreds Slægt*« og Formanden om »*Bevaringen af vore historiske Minder*«. Efter Mødet, der var besøgt af ca. 200 Mennesker, indtegnede sig mange nye Medlemmer. Det vilde være formaalstjenligt, om lignende Møder kunde blive afholdt i andre Egne, og det henstilles til de forskellige *Foredragsforeninger* om ved Lejlighed at tage Sagen op til velvillig Behandling. Historisk Samfund er altid villig til at træde i Forhandling med dem.

Baagegaard pr. Tommerup St., 28. Januar 1918.

F. Hjort.

